

#PlantHealth4Life kampanja – jednostavnim koracima do zaštite bilja

#PlantHealth4Life kampanja – jednostavnim koracima do zaštite bilja

Počinje četvrta i posljednja godina kampanje **#PlantHealth4Life** u kojoj Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA), Europska komisija i 33 europske države zajedničkim djelovanjem nastavljaju isticati važnost svakodnevnih odluka usmjerenih na očuvanje zdravlja bilja.

Od samog početka kampanja naglašava usku povezanost zdravlja bilja s našom svakodnevicom, od onoga što jedemo do načina na koji putujemo, vrtlarimo i kupujemo. U svojoj posljednjoj godini, kampanja **#PlantHealth4Life** oslanja se na dosadašnja postignuća te potiče ljude diljem Europe na informiranje, dijeljenje informacija i poduzimanje jednostavnih koraka za zaštitu bilja, okoliša i gospodarstva.

Naša svakodnevica počinje s biljkama

Biljke čine 80 % hrane koju jedemo, hrana su životinjama koje uzgajamo te pročišćavaju zrak koji udišemo. No to nije sve, zdrave biljke znače i dobre poljoprivredne prinose, što utječe na dostupnost hrane i njezinu cjenovnu pristupačnost.

Klimatske promjene i ljudske aktivnosti, poput trgovine i putovanja, dodatno opterećuju bilje. Širenje štetnih organizama bilja može imati ozbiljne gospodarske i ekološke posljedice. Primjerice, borova nematoda mikroskopsko je crvoliko biće koji može brzo uzrokovati odumiranje borova i uništavanje šuma. Do 1999. godine nije bila zabilježena u EU-u. Prvi put je otkrivena u Portugalu, a danas je prisutna i u dijelovima Španjolske te je nedavno potvrđena i u Francuskoj. Kako bi se spriječilo njezino širenje, propisi EU-a nalažu da se sva ugrožena stabla (uglavnom borovi) u radijusu od 500 metara od žarišta zaraze moraju posjeći i uništiti, što ima znatan gospodarski i ekološki učinak, osobito u područjima s velikim borovim šumama.

Kampanju i ove godine, po treći put zaredom, provodi Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH) u ulozi nacionalnog nositelja u Hrvatskoj.

„Globalna trgovina i mobilnost ljudi danas su veći nego ikad, što dodatno ubrzava širenje stranih biljnih štetnih organizama. Oni dolaze kao nevidljivi 'slijepi putnici' – najčešće zaraženim biljem i biljnim materijalom – te se brzo prilagođavaju našim uvjetima i šire bez prirodnih ograničenja. Iskustva nam pokazuju koliko je važno pravovremeno prepoznati i spriječiti njihov unos”, izjavio je **Hrvoje Hefer**, ravnatelj HAPIH-a, ističući kako štetni organizmi ne ostavljaju posljedice samo na poljoprivredi. Ugroženi su i šumski ekosustavi, urbane zelene površine te privatni vrtovi i okućnice. Time se izravno utječe na bioraznolikost, sigurnost opskrbe hranom i kvalitetu života svih građana. *„Upravo zato važno je nastaviti s jačanjem svijesti i odgovornog ponašanja svakog pojedinca. Stoga i u ovoj sezoni pozivamo građane na odgovorno ponašanje prilikom putovanja. Samo zajedničkim djelovanjem možemo smanjiti rizike i zaštititi naše prirodne resurse. Jer, kako i poruka same kampanje kaže, zdravlje bilja temelj je zdravlja ljudi i okoliša. I u ovom slučaju doista vrijedi: bolje spriječiti nego liječiti”,* poručuje ravnatelj Hefer.

Male mjere danas, velike razlike sutra

Iz HAPIH-a navode kako se Hrvatska danas također suočava s unosom i širenjem stranih, egzotičnih štetnika bilja i biljnih bolesti. Priljev takvih uljeza je stalan i snažan, ponajprije kao posljedica globalne trgovine.

„Nadležne službe i institucije ulažu veliki trud da se takve pojave spriječe. Nažalost, u nekim slučajevima se širenje i štete više ne mogu zaustaviti. Primjerice, južnoamerički moljac rajčice danas ugrožava domaću proizvodnju u plastenicima, dok se u iskorjenjivanje azijske strizibube ulažu velika sredstva. Gubici uroda, poskupljenje poljoprivredne proizvodnje, skupe mjere sprječavanja širenja ili ugroza ekosustava pogađaju sve, od pojedinca do cjelokupnog hrvatskog društva. Zato sprječavanje takvih pojava čini veliku razliku. Svaka mala mjera koja se poduzima danas, u budućnosti može imati nemjerljivo veću vrijednost za sve nas. Prvi i najvažniji korak u svemu jest da svatko postane svjestan što se može dogoditi skrivenim, nepropisnim ili nesavjesnim unosom biljaka iz drugih zemalja”, ističe **Dario Ivić**, voditelj Odjela za biljno zdravstvo Centra za zaštitu bilja HAPIH-a i ambasador kampanje.

Svi imamo ulogu u zaštiti zdravlja bilja

„Kampanja #PlantHealth4Life temelji se na jednostavnom načelu: informiranost potiče djelovanje. U svojoj završnoj godini dodatno naglašava kako zaštita zdravlja bilja znači i očuvanje sigurnosti naše hrane, okoliša i budućnosti. Uključujući građane diljem Europe, kampanja je postavila čvrste temelje koji će i nakon njezina završetka nastaviti podupirati napore za zaštitu zdravlja bilja”, izjavio je **Sylvain Giraud**, voditelj Jedinice za zdravlje bilja pri Glavnoj upravi za zdravlje i sigurnost hrane Europske komisije.

„Znanost nam pomaže razumjeti rizike za zdravlje bilja, no to nije dovoljno – važno je potaknuti Europljane na primjenu tog znanja u svojoj svakodnevnici. Kampanja #PlantHealth4Life čini temu zdravlja bilja razumljivom i relevantnom svima. Odgovornim ponašanjem prilikom putovanja, kupovine bilja i biljnih materijala te educiranjem mlađih generacija, svi postajemo dijelom rješenja”, objašnjava **Tobin Robinson**, voditelj Odjela za okoliš, bilje i ekotoksikologiju pri EFSA-i. U istom duhu, **Anthemis Melifronidou**, voditeljica Odjela za biljno zdravstvo pri Ministarstvu poljoprivrede na Cipru, ističe: *„Pokretanje kampanje tijekom ciparskog predsjedanja, zajedno s čelnicima nadležnima za zdravlje bilja iz cijele Europe, naglašava kako je zdravlje bilja zajednička odgovornost Europe. Jednostavnim postupcima građana, uz snažnu suradnju među državama, možemo zaštititi naše bilje i našu budućnost”.*

Zdravlje bilja tiče se svih nas, a kampanja **#PlantHealth4Life** nastoji ostaviti trajan učinak u podizanju svijesti i jačanju osjećaja zajedničke odgovornosti.

Podijelite informacije i uključite se!

Doprinos svakog Europljanina ključan je za očuvanje zdravlja bilja. Posjetite [mrežnu stranicu](#) kampanje **#PlantHealth4Life** i saznajte kako kampanja potiče građane na zaštitu bilja. Na raspolaganju su materijali za medije, objave za društvene mreže i videozapisi.

Kampanja je namijenjena svima, a osobito:

- znatiželjnim putnicima koji vole istraživati svijet i prirodu
- vrtlarima koji kod kuće uzgajaju i njeguju povrće, cvijeće i drveće
- roditeljima koji brinu o prehrani svoje djece te žele zaštititi okoliš i bioraznolikost za buduće generacije

O kampanji

#PlantHealth4Life višegodišnja je kampanja pokrenuta na zahtjev Europske komisije, koja se temelji na detaljnoj [analizi](#) percepcije i ponašanja građana u vezi sa zdravljem bilja diljem EU-a. Kampanja se kontinuirano širi te danas obuhvaća 33 zemlje: države članice EU-a (Austrija, Belgija, Bugarska, Cipar, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Grčka, Hrvatska, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Mađarska, Malta, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Španjolska i Švedska), pretpristupne države (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo* i Turska) te Švicarsku.

* Ova oznaka ne prejudicira stavove o statusu te je u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.
